

ZBIÓR KARNY

2025

Stan prawny na 2 stycznia 2025 roku

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks karny wykonawczy

Kodeks karny skarbowy

Kodeks wykroczeń

Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich

Świadek koronny

Ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego i świadka

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych

za czyny zabronione pod groźbą kary

Opłaty w sprawach karnych

Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi

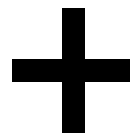
Przeciwdziałanie narkomanii

przepisy wprowadzające, skorowidze

WYDANIE 26

ZBIÓR KARNY

2025

Stan prawny na 2 stycznia 2025 r.

Kodeks karny
Kodeks postępowania karnego
Kodeks karny wykonawczy
Kodeks karny skarbowy
Kodeks wykroczeń
Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
Wspieranie i resocjalizacja nieletnich
Świadek koronny
Ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego i świadka
Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych
za czyny zabronione pod groźbą kary
Opłaty w sprawach karnych
Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi
Przeciwdziałanie narkomanii

przepisy wprowadzające, skorowidze

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 2 stycznia 2025 r.

Wydawca

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Katarzyna Gierłowska

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od redakcji i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8390-325-5

26. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI OGÓLNY¹⁾

KODEKS KARNY	1-164
Przepisy wprowadzające Kodeks karny	
KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO	1-306
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego	
KODEKS KARNY WYKONAWCZY	1-170
KODEKS KARNY SKARBOWY	1-100
Przepisy wprowadzające Kodeks karny skarbowy	
KODEKS WYKROCZEŃ	1-62
Przepisy wprowadzające Kodeks wykroczeń	
KODEKS POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O WYKROCZENIA	1-64
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	
USTAWA O WSPIERANIU I RESOCJALIZACJI NIELETNICH	1-152
ŚWIADEK KORONNY	5-14
OCHRONA I POMOC DLA POKRZYWDZONEGO I ŚWIADKA	15-24
Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	5-16
Opłaty w sprawach karnych	17-22
Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi	23-66
Przeciwdziałanie narkomanii	67-128

¹⁾ Szczegółowe spisy treści znajdują się w zakładkach.

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks karny wykonawczy

Kodeks karny skarbowy

Kodeks wykroczeń

Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich

**Świadek koronny
Ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego i świadka**

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione...

Opłaty w sprawach karnych

Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi

Przeciwdziałanie narkomanii

Kodeks karny

ZMIANY:

- 1 lipca 2024 r.**
- ustawa z 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry (Dz.U. poz. 1963)
→ dotyczy: art. 115 § 13 pkt 10.
- 1 stycznia 2025 r.**
- ustawa z 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. poz. 1907)
→ dotyczy: art. 144a, art. 144b.
- 1 lutego 2025 r.**
- ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1965)
→ dotyczy: art. 218a pkt 2.
- 13 lutego 2025 r.**
- ustawa z 28 czerwca 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1228)
→ dotyczy: art. 10 § 2, art. 197 § 1, § 1a, § 2, art. 198.

SPIS TREŚCI

KODEKS KARNY

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.
(tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.)

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział I	Zasady odpowiedzialności karnej (art. 1–12)	5
Rozdział II	Formy popełnienia przestępstwa (art. 13–24)	8
Rozdział III	Wyłączenie odpowiedzialności karnej (art. 25–31)	10
Rozdział IV	Kary (art. 32–38)	11
Rozdział V	Środki karne (art. 39–43c)	14
Rozdział Va	Przepadek i środki kompensacyjne (art. 44–52)	19
Rozdział VI	Zasady wymiaru kary i środków karnych (art. 53–63)	23
Rozdział VII	Powrót do przestępstwa (art. 64–65)	28
Rozdział VIII	Środki związane z poddaniem sprawcy próbie (art. 66–84a)	29
Rozdział IX	Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych (art. 85–92a)	35
Rozdział X	Środki zabezpieczające (art. 93–100)	38
Rozdział XI	Przedawnienie (art. 101–105)	40
Rozdział XII	Zatarcie skazania (art. 106–108)	42
Rozdział XIII	Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione za granicą (art. 109–114a)	43
Rozdział XIV	Objaśnienie wyrażeń ustawowych (art. 115)	45
Rozdział XV	Stosunek do ustaw szczególnych (art. 116)	48

CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA

Rozdział XVI	Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne (art. 117–126c)	48
Rozdział XVII	Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (art. 127–139)	53
Rozdział XVIII	Przestępstwa przeciwko obronności (art. 140–147)	56
Rozdział XIX	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148–162)	58
Rozdział XX	Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu (art. 163–172) ..	63
Rozdział XXI	Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (art. 173–180a) ..	66
Rozdział XXII	Przestępstwa przeciwko środowisku (art. 181–188a)	68
Rozdział XXIII	Przestępstwa przeciwko wolności (art. 189–193)	71
Rozdział XXIV	Przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania (art. 194–196)	73
Rozdział XXV	Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197–205)	74
Rozdział XXVI	Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (art. 206–211a)	78
Rozdział XXVII	Przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej (art. 212–217a)	80
Rozdział XXVIII	Przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (art. 218–221)	81

Rozdział XXIX	Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 222–231b)	82
Rozdział XXX	Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (art. 232–247a)	87
Rozdział XXXI	Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum (art. 248–251)	92
Rozdział XXXII	Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu (art. 252–264a)	93
Rozdział XXXIII	Przestępstwa przeciwko ochronie informacji (art. 265–269c)	97
Rozdział XXXIV	Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów (art. 270–277d)	99
Rozdział XXXV	Przestępstwa przeciwko mieniu (art. 278–295)	102
Rozdział XXXVI	Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu i interesom majątkowym w obrocie cywilnoprawnym (art. 296–309)	106
Rozdział XXXVII	Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi (art. 310–316)	112

CZEŚĆ WOJSKOWA

Rozdział XXXVIII	Przepisy ogólne dotyczące żołnierzy (art. 317–337)	113
Rozdział XXXIX	Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej (art. 338–342)	116
Rozdział XL	Przestępstwa przeciwko zasadom dyscypliny wojskowej (art. 343–349)	117
Rozdział XLI	Przestępstwa przeciwko zasadom postępowania z podwładnymi (art. 350–353)	119
Rozdział XLII	Przestępstwa przeciwko zasadom obchodzenia się z uzbrojeniem i uzbrojonym sprzętem wojskowym (art. 354–355)	119
Rozdział XLIII	Przestępstwa przeciwko zasadom pełnienia służby (art. 356–357)	120
Rozdział XLIV	Przestępstwa przeciwko mieniu wojskowemu (art. 358–363)	120

Przepisy wprowadzające Kodeks karny – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 554 ze zm.)	123	
Rozdział I	Przepisy ogólne (art. 1–7)	123
Rozdział II	Przepisy karne (art. 8–9)	135
Rozdział III	Zmiany w przepisach obowiązujących (art. 10)	135
Rozdział IV	Przepisy przejściowe i końcowe (art. 11–18)	135

Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu karnego	139
--	-----

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks karny¹⁾

(tekst pierwotny Dz.U. z dnia 2 sierpnia 1997 r. Nr 88, poz. 553; tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 17; zm.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1228, poz. 1907, poz. 1965)

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział I

Zasady odpowiedzialności karnej

Struktura przestępstwa. Warunki odpowiedzialności

Art. 1. § 1. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

§ 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Przestępstwa skutkowe z zaniechania

Art. 2. Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny, szczególny obowiązek zapobiegnięcia skutkowi.

Zasada humanitaryzmu

Art. 3. Kary oraz inne środki przewidziane w tym kodeksie stosuje się z uwzględnieniem zasad humanitaryzmu, w szczególności z poszanowaniem godności człowieka.

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje postanowienia:

- 1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (Dz.Urz. UE L 284 z 12.11.2018, str. 22);
- 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/713 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, zastępującej decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW (Dz.Urz. UE L 123 z 10.05.2019, str. 18);
- 3) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.Urz. UE L 335 z 17.12.2011, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 18 z 21.01.2012, str. 7).
Odnośnik nr 1 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z 14 kwietnia 2023 r. (Dz.U. poz. 818) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 maja 2023 r.

Zasady stosowania ustawy karnej

Art. 4. § 1. Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawy.

§ 2. Jeżeli według nowej ustawy za czyn objęty wyrokiem nie można orzec kary w wysokości kary orzeczonej, wymierzoną karę obniża się do wysokości najsurowszej kary możliwej do orzeczenia na podstawie nowej ustawy.

§ 3. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zagrożony karą pozbawienia wolności, wymierzoną karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu zamienia się na grzywnę albo karę ograniczenia wolności, przyjmując że jeden miesiąc pozbawienia wolności równa się 60 stawkom dziennym grzywny albo 2 miesiącom ograniczenia wolności.

§ 4. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zabroniony pod groźbą kary, skazanie ulega zatarciu z mocy prawa.

Zasada terytorialności

Art. 5. Ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Czas i miejsce popełnienia czynu zabronionego

Art. 6. § 1. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany.

§ 2. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić.

Kwalifikacja przestępstw. Zbrodnia i występki

Art. 7. § 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.

Zasada ustalania strony podmiotowej

Art. 8. Zbrodnię można popełnić tylko umyślnie; występki można popełnić także nieumyślnie, jeżeli ustawa tak stanowi.

Strona podmiotowa czynu. Umyślność i nieumyślność

Art. 9. § 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

§ 3. Sprawca ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu zabronionego, jeżeli następstwo to przewidywał albo mógł przewidzieć.

Zdolność wiekowa odpowiedzialności karnej

Art. 10. § 1. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

§ 2.¹⁾ Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 1, 3, 4 lub 5, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 2.²⁾ Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 1, 1a, 3, 4 lub 5, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 2a.³⁾ Nieletni, który po ukończeniu 14 lat, a przed ukończeniem 15 lat, dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 148 § 2 lub 3, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają oraz zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stosowanie środków wychowawczych lub poprawczych nie jest w stanie zapewnić resocjalizacji nieletniego.

§ 3.⁴⁾ W wypadku określonym w § 2 orzeczona kara nie może przekroczyć dwóch trzecich górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisane sprawcy przestępstwo, które nie jest zagrożone karą dożywotniego pozbawienia wolności. W wypadkach określonych w § 2 i 2a sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 4. W stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają.

Jedność czynu. Zbieg przepisów ustawy

Art. 11. § 1. Ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo.

§ 2. Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch albo więcej przepisach ustawy karnej, sąd skazuje za jedno przestępstwo na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 sąd wymierza karę na podstawie przepisu przewidującego karę najsurowszą, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu innych środków przewidzianych w ustawie na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

Czyn ciągły

Art. 12. § 1. Dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony; jeżeli przedmiotem zamachu jest

¹⁾ Art. 10 § 2 zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 7 lipca 2022 r. (Dz.U. poz. 2600 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r.

²⁾ Art. 10 § 2 zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z 28 czerwca 2024 r. (Dz.U. poz. 1228) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 lutego 2025 r.

³⁾ Art. 10 § 2a dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 7 lipca 2022 r. (Dz.U. poz. 2600 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r.

⁴⁾ Art. 10 § 3 zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. c ustawy z 7 lipca 2022 r. (Dz.U. poz. 2600 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r.

dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.

§ 2. Odpowiada jak za jeden czyn zabroniony wyczerpujący znamiona przestępstwa ten, kto w krótkich odstępach czasu, przy wykorzystaniu tej samej albo takiej samej sposobności lub w podobny sposób popełnia dwa lub więcej umyślnych wykroczeń przeciwko mieniu, jeżeli łączna wartość mienia uzasadnia odpowiedzialność za przestępstwo.

Rozdział II Formy popełnienia przestępstwa

Usiłowanie. Udolność i nieudolność

Art. 13. § 1. Odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, które jednak nie następuje.

§ 2. Usiłowanie zachodzi także wtedy, gdy sprawca nie uświadamia sobie, że dokonanie jest niemożliwe ze względu na brak przedmiotu nadającego się do popełnienia na nim czynu zabronionego lub ze względu na użycie środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego.

Wymiar kary za usiłowanie

Art. 14. § 1. Sąd wymierza karę za usiłowanie w granicach zagrożenia przewidzianego dla danego przestępstwa.

§ 2. W wypadku określonym w art. 13 § 2 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Bezkarność usiłowania. Czynny żal

Art. 15. § 1. Nie podlega karze za usiłowanie, kto dobrowolnie odstąpił od dokonania lub zapobiegł skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

§ 2. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w stosunku do sprawcy, który dobrowolnie starał się zapobiec skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

Przygotowanie. Odpowiedzialność za przygotowanie

Art. 16. § 1. Przygotowanie zachodzi tylko wtedy, gdy sprawca w celu popełnienia czynu zabronionego podejmuje czynności mające stworzyć warunki do przedsięwzięcia czynu zmierzającego bezpośrednio do jego dokonania, w szczególności w tymże celu wchodzi w porozumienie z inną osobą, uzyskuje lub przysposabia środki, zbiera informacje lub sporządza plan działania.

§ 2. Przygotowanie jest karalne tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi.

Bezkarność dobrowolnego odstąpienia od przygotowania

Art. 17. § 1. Nie podlega karze za przygotowanie, kto dobrowolnie od niego odstąpił, w szczególności zniszczył przygotowane środki lub zapobiegł skorzystaniu z nich w przyszłości; w razie wejścia w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia czynu zabronionego, nie podlega karze ten, kto nadto podjął istotne starania zmierzające do zapobieżenia dokonaniu.

§ 2. Nie podlega karze za przygotowanie osoba, do której stosuje się art. 15 § 1.

Formy zjawiskowe czynu karalnego. Sprawstwo indywidualne, współsprawstwo, sprawstwo kierownicze, sprawstwo poleceniowe, podżeganie, pomocnictwo

Art. 18. § 1. Odpowiada za sprawstwo nie tylko ten, kto wykonuje czyn zabroniony sam albo wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, ale także ten, kto kieruje wykonaniem czynu zabronionego przez inną osobę lub wykorzystując uzależnienie innej osoby od siebie, poleca jej wykonanie takiego czynu.

§ 2. Odpowiada za podżeganie, kto chcąc, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, nakłania ją do tego.

§ 3. Odpowiada za pomocnictwo, kto w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie, w szczególności dostarczając narzędzie, środek przewozu, udzielając rady lub informacji; odpowiada za pomocnictwo także ten, kto wbrew prawnemu, szczególnemu obowiązkowi niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego swoim zaniechaniem ułatwia innej osobie jego popełnienie.

Wymiar kary za podżeganie i pomocnictwo

Art. 19. § 1. Sąd wymierza karę za podżeganie lub pomocnictwo w granicach zagrożenia przewidzianego za sprawstwo.

§ 2. Wymierzając karę za pomocnictwo sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Niezależna odpowiedzialność współdziałających

Art. 20. Każdy ze współdziałających w popełnieniu czynu zabronionego odpowiada w granicach swojej umyślności lub nieumyślności niezależnie od odpowiedzialności pozostałych współdziałających.

Zasada indywidualizacji odpowiedzialności karnej

Art. 21. § 1. Okoliczności osobiste, wyłączające lub łagodzące albo zaostrzające odpowiedzialność karłą, uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą.

§ 2. Jeżeli okoliczność osobista dotycząca sprawcy, wpływająca chociażby tylko na wyższą karalność, stanowi znamię czynu zabronionego, współdziałający podlega odpowiedzialności karnej przewidzianej za ten czyn zabroniony, gdy o tej okoliczności wiedział, chociażby go nie dotyczyła.

§ 3. Wobec współdziałającego, którego nie dotyczy okoliczność określona w § 2, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Złagodzona odpowiedzialność podżegacza i pomocnika

Art. 22. § 1. Jeżeli czynu zabronionego tylko usiłowano dokonać, podmiot określony w art. 18 § 2 i 3 odpowiada jak za usiłowanie.

§ 2. Jeżeli czynu zabronionego nie usiłowano dokonać, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Bezkarność współdziałającego. Czynny żal

Art. 23. § 1. Nie podlega karze współdziałający, który dobrowolnie zapobiegł dokonaniu czynu zabronionego.

§ 2. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w stosunku do współdziałającego, który dobrowolnie starał się zapobiec dokonaniu czynu zabronionego.

Karalność prowokacji

Art. 24. Odpowiada jak za podżeganie, kto w celu skierowania przeciwko innej osobie postępowania karnego nakłania ją do popełnienia czynu zabronionego; w tym wypadku nie stosuje się art. 22 i 23.

Oddawany do rąk Czytelników zbiór przepisów obejmuje: **K.K., K.P.K., K.K.W., K.K.S., K.W., K.P.W., U.W.R.N., U.Ś.K., U.O.P.P.Ś. oraz U.O.P.Z., U.O.K., U.W.T.P.A., U.P.N.**

K.K. – wprowadzono zmiany w zakresie m.in. uchylania się i odmowy pełnienia służby w obronie cywilnej, złośliwej lub uporczywej odmowy wykonania obowiązku wynikającego z tej służby albo polecenia w sprawach służbowych; poszerzono zakres czynów stanowiących zgwałcenie o doprowadzenie do czynności seksualnej (mimo braku zgody) w inny sposób niż przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem; zmieniono zasady odpowiedzialności za doprowadzenie do czynności seksualnej osoby z zakłóceniami psychicznymi.

K.P.K. – w przepisach odesłania do Prawa telekomunikacyjnego z 2004 r. zastąpiono odesłaniami do Prawa komunikacji elektronicznej z 2024 r.; dodano przepis, zgodnie z którym żołnierz zawodowy i niezawodowy oraz funkcjonariusz Policji lub Straży Granicznej, oskarżony o przestępstwo popełnione w następstwie użycia środków przymusu bezpośredniego, broni lub innego uzbrojenia w związku z wykonywaniem zadań służbowych, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, oraz wprowadzono zmiany dostosowawcze do nowej regulacji.

K.K.S. – wprowadzono m.in. zmiany dotyczące odpowiedzialności karnej osoby, która wbrew obowiązkowi nie zgłasza organom celnym środków pieniężnych wwożonych do Unii Europejskiej lub wywożonych z Unii Europejskiej albo w zgłoszeniu tym podaje nieprawdę lub nie przedstawia organom celnym na ich żądanie wwożonych lub wywożonych środków pieniężnych,

oraz odpowiedzialności za niewykonywanie obowiązków przewidzianych w ustawie o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami; dodano nowe typy czynów zabronionych polegające na naruszeniach obowiązków związanych ze składaniem informacji o podatku wyrównawczym oraz nowy typ czynu zabronionego polegający na złożeniu organowi podatkowemu uprzedniego powiadomienia o zamiarze skorzystania ze zwolnienia podmiotowego z VAT za granicą z podaniem nieprawdy lub zatajeniem prawdy albo na niedopełnieniu obowiązku zawiadomienia o zmianie danych objętych tym powiadomieniem.

K.W. – wprowadzono zmiany dotyczące niedopełnienia obowiązków w zakresie utrzymania lub udostępnienia obiektu zbiorowej ochrony do użycia oraz niewykonania nakazu przystosowania, udostępnienia nieruchomości albo wykonania miejsc doraźnego schronienia.

K.P.W. – wprowadzono zmiany dotyczące m.in. wysokości mandatu za naruszenia przestrzegania obowiązków lub warunków przewozu drogowego.

U.W.R.N. i U.O.P.P.Ś. – wprowadzono zmiany stanowiące konsekwencję zmian w Kodeksie karnym, dotyczących definicji przestępstwa zgwałcenia i oparcia jej na braku dobrowolnej i świadomej zgody oraz zmiany kategorii prawnej tego czynu z występku na zbrodnię.

U.O.P.Z. – wprowadzono zmiany wynikające z wejścia w życie ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej.

Publikację uzupełniono o skorowidze do ustaw oraz tytuliki towarzyszące poszczególnym artykułom ustaw, które znacznie ułatwiają korzystanie ze zbioru.

Zmiany, które weszły w życie między **15 kwietnia 2024 r. a 2 stycznia 2025 r.**, oznaczono tekstem pogrubionym, natomiast wszystkie zmiany, które wejdą w życie **po 2 stycznia 2025 r.**, oznaczono tekstem pogrubionym i mniejszym stopniem pisma.

ISBN 978-83-8390-325-5

9 788383 903255

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSCLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 99 ZŁ (W TYM 5% VAT)

9788383903255 W26P01